

Jaarverslag 2001

Werkgroep Archeologie Rhenen

Ton van Drunen

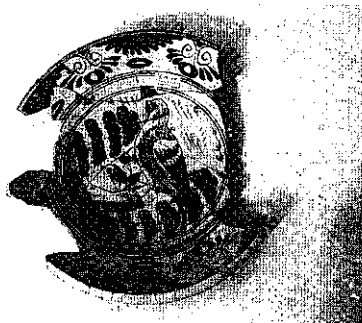
Binnen

Het oude veerhuis

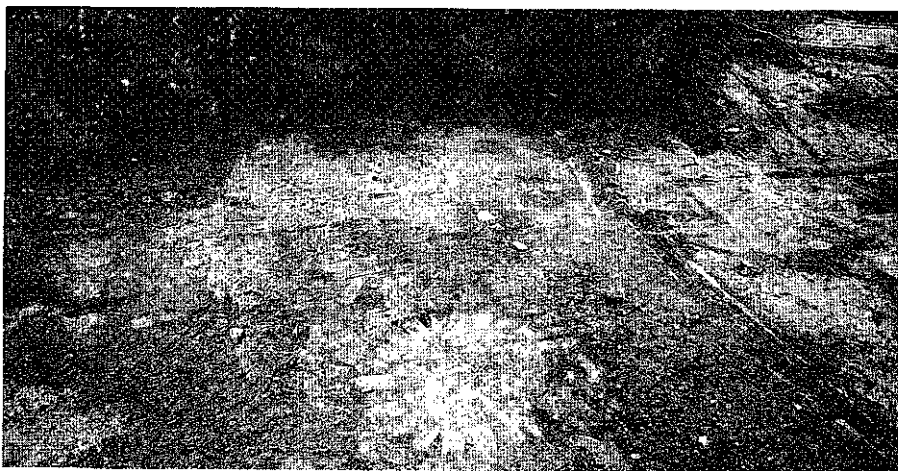
In het afgelopen jaar werd vrijwel wekelijks stug doorgewerkt aan de restauratie van keramiekvondsten uit de opgraving 1983/1986 van het oude veerhuis. De mede-werkers moesten aan het einde van 2001 helaas toegeven dat verder zoeken in de honderden scherven zo langzamerhand geen zin meer heeft. Men plakte wat paste.

In 2002 zullen de meest toonbare resultaten zo nauwkeurig mogelijk gedetermineerd worden, waarna foto's en tekeningen een einde van de werkzaamheden gaan betekenen.

Als het huidige gemeentemuseum verhuist, zal met de conservator overleg gepleegd worden over een blijvende opstelling van het fraaiste materiaal uit bovengenoemde opgraving in het nieuwe onderkomen.

Een deels gerestaureerd majolicabord uit het oude veerhuis. (foto Mieke Muijzert)

Mogelijke bodem van een waterput aan de Stokweg. (foto Ton van Drunen)

Buiten

Tabaksschuur Stokweg

Enkele leden van de werkgroep hielden nauwlettend in de gaten op welk moment de tabaksschuur afgebroken zou worden. Eind januari startte men met het aanleggen van de bouwput, uiteraard met behulp van de nodige machines.

Deze put werd uitgegraven tot op een diepte van circa 1,60 meter. Op genoemde diepte bevond zich een aantal in een fraai patroon geschikte bakstenen, mogelijk de bodem van een voormalige waterput. De ongunstige weersomstandigheden, het vroege donker en het ontbreken van een flitsapparaat resulteerden in enkele foto's van slechte kwaliteit.

Nieuwbouw aan de Schoutenboomgaardweg

In februari werd de bouwput voor het nieuwe huis van de familie Deys opengetrokken. Verschillende leden van de WAR hielden de werkzaamheden in de gaten. Geen wonder, de locatie ligt schuin onder het Cuneraheuveltje. Spectaculair waren de vondsten niet.

Industrieterrein Remmerden

Begin maart startte het archeologisch onderzoek aan de ongeveer 6 ha grote uitbreiding van industrieterrein Remmerden.

De opgraving geschiedde door het ADC, het Archeologisch Diensten Centrum, een verzelfstandigde afsplitsing van de ROB, de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek. Voor de WAR was hier geen taak weggelegd, het ADC kon over voldoende beroepskrachten beschikken. De werkzaamheden werden tijdelijk stil-

Bodemsporen te over op industrieterrein Remmerden. (foto Ton van Drunen)

gelegd in verband met de MKZ-crisis. Veel publiciteit kreeg deze opgraving niet. In het meinummer 2001 van ons verenigingsorgaan Oud Rhenen verscheen een beschouwing van de hand van een van de leden van onze archeologische werkgroep over de vele vondsten die in het verleden op Remmerden plaatsvonden.

Ede

Meer bemoeienis dan met Remmerden hadden enige WAR-leden met een opgraving die eind maart in Ede begon. Op uitnodiging van de gemeentelijk archeoloog van Ede, de heer Matthijs van Nie, assisteerden onze amateurs Archeologisch Bureau Jacobs en Burnier. De vondst van een ijzertijdnederzetting werd in het septembernummer van Oud Rhenen beschreven. Jammer genoeg is het eindverslag van genoemde opgraving (nog) niet verschenen.

Het couperen van een bodemspoor in Ede. (foto Ton van Drunen)

Het nieuwe gemeentehuis

Jammer genoeg werd geen bericht omtrent het begin van de werkzaamheden ontvangen. Desondanks is door enkele WAR-leden de stort van de aanleg bouwput nagelopen, helaas zonder succes.

Grafheuvels

Een rondgang in augustus langs de grafheuvels op de Plantage Willem III en de Remmerdense Hei leverde op dat de meeste toch alweer wat bramenopslag en beginnende boompjes torsten. Met de hulp van een aantal jongeren van een jeugdbond voor natuurstudie uit Veenendaal werd een toch wat rijkelijk van overtollig groen voorzien archeologisch monument opgeschoond.

Het ABC

In de mooiste maand van het jaar brachten leden van de WAR een bezoek aan het onderkomen van de assistent van de provinciaal archeoloog, de heer Ton van Rooijen. Een rondleiding door het ABC, het Archeologisch en Bouwhistorisch Centrum, aan de Zwaansteeg in Utrecht, werd gevolgd door een geanimeerde discussie over het wel en wee van de amateur-archeologie van de provincie in het algemeen en de situatie in de gemeente Rhenen in het bijzonder.

Na afloop kon de werkgroep terugzien op een warme maar nuttige dag in onze provinciale hoofdstad.

Parkeerplaats Bergpoort

Toen in de afgelopen zomer een parkeerplaats aan de voet van de voormalige Bergpoort werd aangelegd, namen ook hier weer enkele leden van de werkgroep notitie van wat de graafmachine tevoorschijn bracht.

Aardfort Grebbeberg

Dankzij de tussenkomst van de assistent van de provinciaal archeoloog speelde de WAR een rol bij het onderzoek aan de ringwalburcht op de Heimenberg, de oude naam voor Grebbeberg. In september en oktober vond een kleine opgraving plaats bij de noordwestelijke en de meest oostelijke ingang van dit belangwekkende archeologische monument.

De vondst van een stenen "offermer" in een van de grachten bracht de vermoedelijke aanleg van dit prehistorische bouwwerk op ruim 2000 jaar voor Christus. Mocht deze voorlopige datering stand houden dan wordt de leeftijd

Aardfort Heimenberg op de schop. (foto Hugo Monnée)

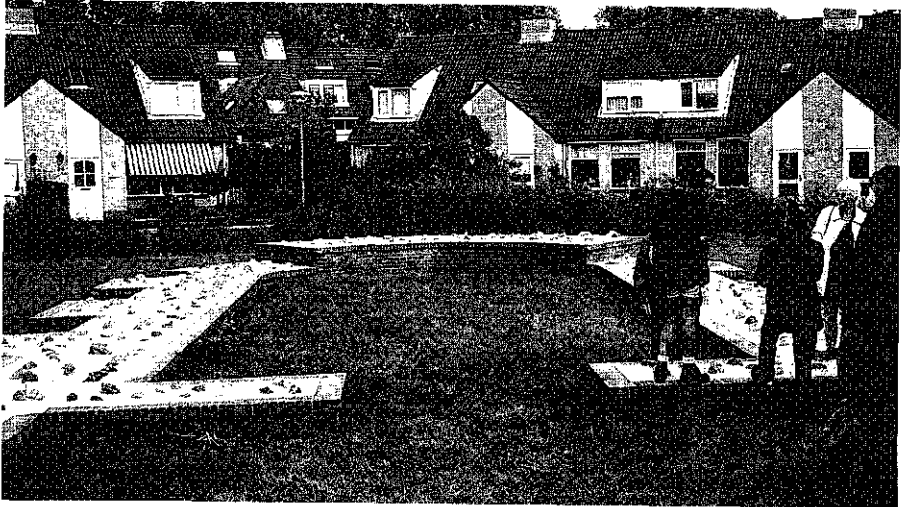
van Rhenens grootste oudheidkundige monument met zo'n 3.000 jaar verlengd. Immers, de meest gangbare opvatting was dat het aardfort uit de vroege middeleeuwen stamde en dan wel op zijn laatst uit ongeveer 1000 jaar na Christus, de periode van gravin Adela en graaf Balderik, twee Gelderse heersers die ook in de meest zuid-oostelijke punt van de huidige provincie Utrecht bezittingen hadden. Meer over deze opgraving is te vinden in het meinummer van 2002 in Oud Rhenen.

Contactdag Utrechtse amateurarcheologen

Op 20 oktober vond de jaarlijkse contactdag voor de amateur-archeologen in de provincie Utrecht plaats in de stad IJsselstein. Als gewoonlijk was het een zeer geslaagde bijeenkomst, tijdens welke de inbreng van de verschillende werkgroepen en verenigingen weer eens duidelijk aan het licht bracht, hoeveel tijd en energie er binnen de provinciegrenzen door amateurs en professionals in archeologisch onderzoek wordt gestoken. De provinciaal archeoloog, mevrouw Karen van der

Graaf, bracht het laatste nieuws omtrent invoering in 2002 van de Conventie van Malta als wet.

De IJsselsteinse thuisclub had een boeiend middagprogramma. De gasten werden

Voormalige kapel Eiteren te IJsselstein. (foto Hugo Monnée)

langs de zichtbaar gemaakte resten van de kapel van Eiteren gevoerd, terwijl zij in de kasteeltoren van de oude stad verrast werden door een zo te zien al honderden jaren geleden overleden inwonster.

De Betuwelijn

De archeologische bemoeienis met de Betuwelijn liep in dit jaar naar zijn einde. Excursies naar de verschillende opgravingen, zoals die met enige regelmaat in de afgelopen jaren plaatsvonden, behoren van nu af voor de WAR tot het verleden. Echter, in de maand december werd een mobiele expositie langs verschillende opgravingslocaties gestuurd.

De werkgroep bezocht de tentoonstelling in Kesteren.